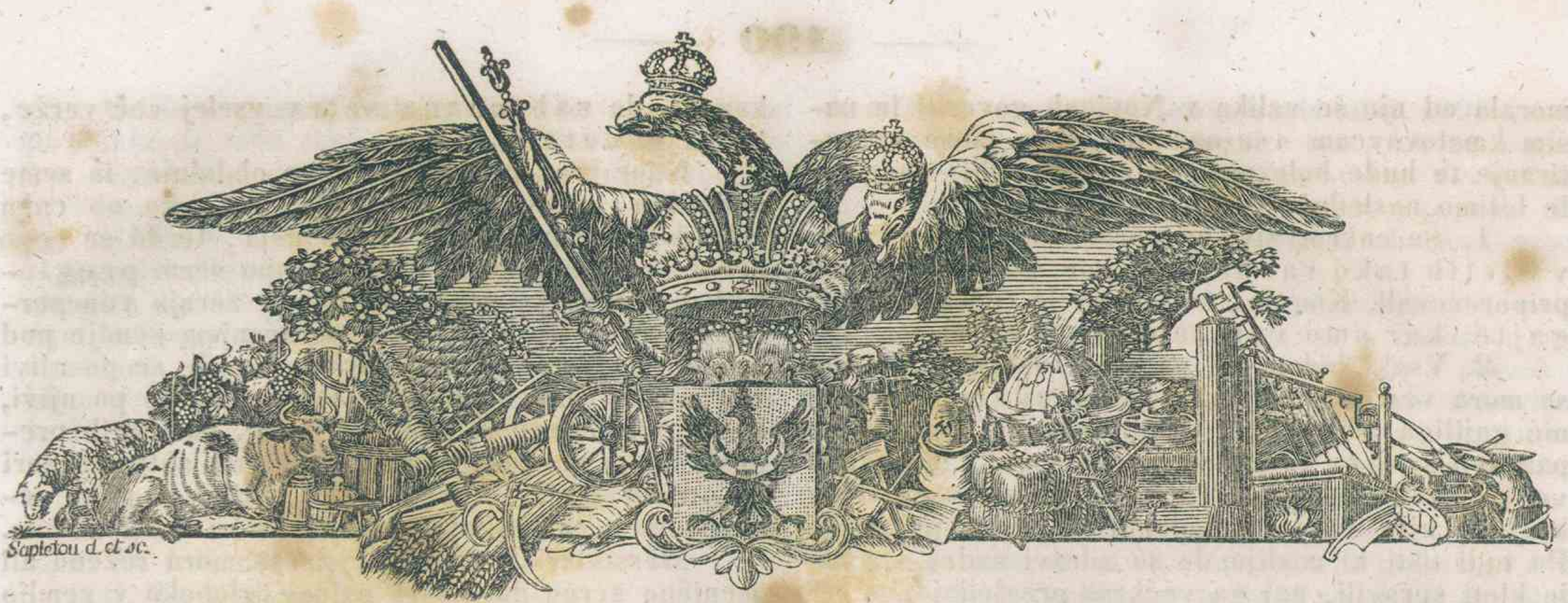

Kmetijske in rokodélske novice.

Na svitlobo dane od c. k. kmetijske družbe.

Tečaj III. *V srédo 26. Listopada. 1845.* List 48.

Žalovanje stáriga očeta.

(Poleg Českiga ponaučniga in zabavniga lista).

V britkosti in nadlogi
Zdihujem starc ubogi
V stanice merzlim kot';
Sim v štirkrat dvajstim leti,
Vsak dan želim umreti —
Pa smert odlaša pot.

O! ko b' le mogel vstati,
Si sam pomoči iskati,
Al moč mi odpové;
Vid, sluh mi omaguje,
Od dné do dneva huje,
Težave se množé.

Minul je, žena mila!
Čas ko sva skup vodila
Vesele, britke dni;
Zdej vsi veseli dani
So s tabo pokopani,
Le žalost še živi!

Rodila si mi sina,
Mi bit' pomoč edina
Namenjen bil' je on;
Pa v žalosti spoznati
Ti moram, dobra mati!
On bil je Absalon!

Je vedno stal na prežo,
Dobiti polje, vežo
In celo mojo last.
Ljubezen me vpregnila
Je, de b' ga osrečila,
Sim dal mu vse v oblast.

Me v starih dneh poštvati,
Postreči, živež dati,
So moje ble željé;
Al komej dam mu 'z roke,
Dolžnosti sin visoke,
Do staršev več ne vé.

Se oženil je, — veselje
Mu mlade je povelje,
Storí, kar ona če.
Skerb ima za lastnino,
Za očetov dnar in žvino, —
Le za očeta ne.

Kos kruha mi odšteti
Dokler živim na sveti,
Mu grozna je britkost;
Zatorej me zatira:
Češ — nej terpí in hira
Ta neprijetni gost.

„Tu treba kota meni,
Kam drugam starca deni"
Nevesta zamomlá;
In prec iz gorke hiše
Me sin pahniti iše,
Sin kačjiga sercá.

Cel dan jez starc ubogi
Trepečem v nadlogi
V staniče merzlim kot'.
Oh žena! jama tvoja
Sladkost bi bila moja,
Le skorej v del mi bod'! —

Pa sej kmal' ura bila
Bo sladkiga plačila; —
Moj zadnji zdihljej bo:
Za greh, o Bog! otroka
Ne tepi Tvoja roka,
Nej milost zadobó! —n.

Pristavek. Žalostna je, pa vunder resnična, de se marsikterimu starimu očetu na kmetih taka godí, kakor pričijoče „žalovanje" kaže. Sirovi sin, ko je premoženje v roke dobil, nehvaležno s starim očetam ravná in mu kos kruha, ki si ga je on izgovoril, dostikrat le z nejevoljo daje. Ostudniši velikokrat pa še zetinja (sinova žena) s starcam dela in mu zadnje ure njegoviga življenja grení, de se Bogu usmili. Zató, očetje! poslušajte dober svèt, ki vam ga tukaj damo: Nikar ne dajte prezgodej gospodarstva iz rok in nikakor pred, ko de je sin nar manj 30 let star. Nej gré med tem v kakoršno si bodi pošteno hišo v službo, de se bo kaj naučil, in de bo po svetu kaj skusil. To ga bo omikalo in on bo očetovo gospodarstvo pa tudi očeta, dokler bo živel, bolje spoštoval. — Gotovo pa tudi je, de če je človek bolj sirov in bolj zarobljen, manj spoštuje četerto zapoved Božjo; zatorej je tudi pri omikanih ljudeh le bolj poredkama tacih prepirov slišati. Če to reč nadalje premišljujemo, pridemo na koncu spet na to, kar je podloga vsiga zbrihtovanja pameti in vsiga omečevanja serc, namreč: na podučenje v šolah!

Kakó z gnjilim korúnam (krompirjem) ravnati?

Kér se je tudi pri nas po več krajih bolezin korúna prikazala, od ktere smo že večkrat v Novicah govorili, in ktera v tem obstojí, de korún večidel v sredi gnjiti začné, akoravno se od zunaj dostikrat nič posebniga ne vidi, moramo našim kmetovavcam pomočke svetovati, po kterih ga bojo zamogli popolni gjilobi otéti in ga za živež oberniti.

Žalostno razširanje imenovane bolezni, ktera se kakor kuga po celi Evropi vleče, nas bo pri-

morala od nje še veliko v Novicah govoriti in našim kmetovavcam vse oznaniti, kar bomo za zatiranje te hude bolezni koristniga zvedili; danes pa le hitimo naslednje svete jim dati:

1. Še enkrat živo priporočimo, s korúnam v kletih takó ravnati, kakor smo v 46. listu priporočevali. Kmetje, še enkrat jo rečemo: vbogajte, kar smo vam tam svetovali!

2. Vsaki teden, ali pa saj vsake štirnajst dni se mora vès korún dobro pregledati, ali ga ni nič gnjiliga med njim? Kdor letašnjo zimo ne bo pazljivo svojiga krompirja pregledoval, bi vtegnil veliko škodo terpeti. To veljá posebno od tistih krajev, kjer se je ta bolezin že očitno pokozala. Pa tudi tisti, ki mislijo, de so zdravi sadež v svoje kleti spravili, naj ga večkrat pregledajo.

3. Kar je nagnjitiga, se mora nategama odločiti, zakaj ta bolezin je nalezljiva in gre kakor kuga od eniga korúna do druziga.

4. Vse, kar je gnjiliga, se mora z nožem odrezati in preč vreči, pa ne na gnoj, zató kér so skušnje pokazale, de so taki zgnjiti izveržki še drugo leto, z gnojem na njivo perpeljani, enako bolezin napravili. Gnjili odrezki nej se tedej v posebno jamo spravljajo, nekoliko z vgašenim apnam poštupajo in z drugo šaro na spomlad na travnike zvozijo. Tudi živini se ne smejo gnjili odrezki za živež dajati; so ji škodljivi in ji drisko napravijo.

5. Kar je po odrezanih gnjilih koscih zdraviga in dobriga ostalo, ljudje brez nevarnosti povžiti zamorejo. Kjer se je pa veliko tacih zdravih ostanjkov odtrebilo in se ti ob kratkim povžiti nemorejo, naj se jim koža osterže, potem naj se čisto operêjo in kakor jabelka v drobne kerheljce zrežejo, potem pa naj se kakor sadje v sušivnicah ali v pečnicah (v pečeh za kruh) do terdiga posušé; takó posušeni korúnovi kerhlji se dajo celo leto ohraniti in dajo zdravo in dobro jed, če se za vsakdanjo potrebo skuhajo in s soljo, špeham, srovim maslam, pa tudi z mlekam za živež porabijo; vsaka kuharca bo znala dobro jed iz njih napraviti. Tudi se da takó posušen korún v moko zmleti, ktera s polovico žitne moke zmešana, dober kruh da. — Kdor noče taciga korúna za živež porabiti, naj štirko iz njega naredí.

Kdor z nagnjitim korúnam tega, kar smo tukaj svetovali, urno storil ne bo, misleč, de gnjiloba ne bo naprej šla, se bo grozno kesal in bo z žalostjo vidil, de bo počasi vsiga gnjilobo prevzela, kar bi bil v pravim času še lahko odvernil. — To ravnanje je po več skušnjah gotovo, in skušen gosp. Drobnič, grajšinski vodja v Krasni na Marskim in ud naše kmetijske družbe, nam ga je posebno priporočil, s tem pristavkam, de je bilo to podučenje po več soseskah na Marskim razglašeno in clo od gosp. duhovnikov na prižnicah in od učiteljev v šolah oznanjeno.

Kmetovavci, ne pušajte našiga svetovanja v nemar in ne perpustite, de bi bile te besede le besede vpijočiga v pušavi!

Vzroki prepičliga žitniga pridelka.

(Konec.)

Prav storjena brana ravno takó lepo zadeluje sejano žito, ko v poslednjih časih znajdeni oralnik (ekstirpator); tode brana ne smé biti prelohka, mora imeti 24 do 28 zob po 8 palcov dolzih. Tudi v tem opravilu nalaš storjene skušnje na setvah so pokazale, de zabranana setev vselej več verže, ko pa podorana.

Kdor brez premislika njive obdeluje, in seme podorava, misli, de je na dobičku, ko ob enim celo delo opravi, pa si škodo dela, terdó se šege derží, pa ne pomisli, de podorano seme preglo-boko v zemljo pride, de dovelj zernja vun perriti nemore; de se seme z obračanjem zemlje pod brazdo na kupe vkupej spravi, in de se po njivi zmerno ne razdelí; zavoljo tega se vidijo po njivi, kadar žito obzelení, goste verstice, po kterih pregosto kalje eno drugo duší, in v rasti zatira, razori pa prazni stojé. Vse to storí veliko pogubo semenskiga zernja, ki ni po pravi primeri zadelano bilo.

Marsikteri je te vere, de se mora rèženo ali pšenično zerno do 3 — 4 palcov globoko v zemljo zadelati, nekteri drevó, s kterim setev podoravajo; še clo na 5 palcov globoko zapahnejo; tako zadelovanje semenskiga zernja pridelk zlo manjša. Po gotovih skušnjah je od stariga sèm že spoznano, de rèženo zerno po pol palca v jeseni v zemljo zadelano okoli 6. do 8. dneva vun perrije; po 2 palca globoko zadelano, še le okoli 10. do 12. dneva; po 4 palce globoko pa še le na 16. ali 21. dan; to se vé, de vreme in lastnost zemlje včasih kal hitreji požene, ali pa de jo nekoliko zaderží. Ravno te skušnje pričujejo, de pri taki setvi, ki je 4 palce globoko zadelana bila le polovica posejaniga zernja donese; pri 2 palca globoko zadelani setvi pa na vsako osmero zerno le eno v zgubo gré. Po natorni lastnosti semenskiga zernja vidimo, de, kadar zerno pervo korenino požene, jo pri verhu zemlje naredí. Če zerno globoko v zemlji leží, perva korenina ali kal žene le proti verhu, kjer pride zrak do nje; potem začne še le perva korenina postranske steblica poganjati, ki živež iz zraka in iz zemlje pijejo. Sesavne korenince se le iz verha proti globočini zastavljajo, nikdar pa ne iz globočine proti verhu, zató tudi globokò zadelano zerno, če ravno kal požene ali veliko korenino naredí, kmalo vsáhne, kér se sesavne korenince, v globočini zavoljo pomanjkanja zraka zastavljati nemorejo. Iz tega se vidi, kakó potrebno je pravo obdelovanje njiv za setev, in kakó koristno je vsakimu kmetovavcu po natori in po pameti zmerno sejanje semena, de bo njegov trud obilno povernjen, in de ga bo bogat pridelk razveselil.

L—c.

Pogovor

kmetiſhkiga ozheta ſ ſvojim naravoſlovja suzhenim ſinam, v meſzu Liſtopadu.

Ş. Unidan ſte me vpraſhali, sakaj de ſe svesde takó majhne vidijo, akoravno ſo vezhidel vezhi, ko naſha semlja? To njih daljezhina ſtorí. Le pomiſlite, de je ſonze ſkorej poldrugi miljonkrat vezhi, ko semlja, in ſe takó majhno vidi, kér je 21 miljonov milj delezh od naſ; vſtreljena kugla bi s vſo ſvojo hitroſtjo 25 let potrebovala, predinj bi od semlje do ſonza priſhla.

O. Od kod pa véſh, de je ſonze takó veliko in takó delezh od naſ, ali ga je ſhel mar kdo merit?

Ş. Daljezhino in velikoſt ſonza in svesd ſo svesdogledi ſ pomozhjo umetnih gledavnikov natanjko premerili in po viſokih vednoſtih prerajtali, deſiravno nobeden pri njih ni bil in jih meril ni. De pa svesdogledi take rezhí natanjko vedó, ſte ſe 1842. leta ſami preprizhali, ko ſo merknjenje ſonza na minute she dolgo dolgo pred osnanili.

O. To ſo pazh natanjko saděli; — povej mi pa, kakó ſe neki takó velike in teshke ſtvarí, kakor ſo svesde, samorejo obdershati na nebu bres privese.

Ş. To ſe sgodí po natornih poſtavah, ktere jim je Bog dal. Perva poſtava je, de vezhi svesda blishno manjſhi na ſe vlezhe, kakor ſtorí semlja s meſzam, in ſonze s semljo in s veliko drugimi blishnimi svesdami. De ſi pa savoljo te mozhí svesde prebliso ne pridejo, in de ena v drugo ne sadene, jim je Boshja modroſt vdihnila drugo pervi naſprotno mozh, ki jih prozh odganja; in kér ſte ſi te dve mozhi enake, ſe nemore nobena svesda premakniti ne na levo, ne na deſno ſtran, ampak mora smerej oſtati na ſvojim kraji.

O. Ta rezh mi ne gré v glavo.

Ş. Naveshite kuglo na trak, priveshite jo k v tla sabitimu kolizhku, sapodite jo od ſebe, in vidili bote, kakó ſe bo okrog kolizhka v ravno tiſtim okroglim potu vertila. Kugla ſe namrezh v ſvojim teku prisadeva sleteti od kolizhka, privesa ji pa tega ne pripuſtí, in takó smerej na ravno tiſtim potu oſtane. Ravno takó ſe godí tudi s svesdami na nebu, vertíjo ſe smerej po ravno tiſtim potu okrog ſoſednih svesd, ktere jih na ſe vlezhejo.

O. Kakó vender ſe morejo svesde verteti, ſaj jih smerej ſtati vidimo?

Ş. Naſha semlja in tudi druge svesde imajo dvojno vertenje; verté ſe namrezh okrog ſebe, in okrog ſonza, ktero jih na ſe vlezhe.

O. Kaj? De bi ſe tudi semlja vertila in mi bi tega ne zhutili? To povej kakimu bedaku, pa ne meni.

Ş. Semlja ſe oberne s vſimi ſvojimi prebivavzi vſak dan, to je v 24 urah okrog ſebe, kakor vosno koló krog ſvoje oſí; in ſe saſuzhe vſako leto, to je v 365 dneh in 6 urah okrog ſonza; pervo ſukanje ſtorí, de imamo nozh in dan, drugo pa zhvetere kvatre ali letne zhaſe.

(Konez ſledí.)

Vinoreja in vinščina v Premski komisii.

(Konec.)

Nastopnik pred hvaljeniga gospoda, velike častí vredni gospod Stanislav Petris, ki so na Prem v letu 1830 za fajmoštra prišli, so lepó in zvestó posnemali svojiga prednika in prijatla, podpirali z vso močjo vinorejo in se tudi samí lotili blizo farovža na veliko njivo si nograd zasaditi, kteri je zdaj nar lepši in nar rodovitniši v celi fari, in daje do petdeset čebrov na leto rezniga in zdraviga vina.

Druge vasí okoli in blizo Premske fare, kakor: Kilovce, Mereče, Postenje, Šembije, Ternovo, Bistrica, Zemon dolenji, Jasen, Jablanca i. t. d. so pridno posnemale Premce, pa le kar zadene vinorejo; v sadjoreji so Premci zmirej naprej. Nar imenitniši nogradi, kar zadene rodovitnost in dobroto vina so: na Premi Antona Sterleta Uličarja, Antona Sterleta Šklemba, Janeza Sterleta Panača, Jožefa Sniderčiča Balcana, Matija Valenčiča Mandla, Blaža Čeliharja Slamača in še več druzih; — v Kilovčah Jožefa Valenčiča Mihčoviga, Antona Valenčiča Ivancoviga i. t. d. — v Smerjeh Janeza Deklevata Vodopivca, Miheta in Tomaža Kovačiča Urbina, Tomaža Meršnika kmeta, Jožefa Deklevata Mihliča, Janeza Bastjančiča Blažika i. t. d. — v Bitinji Jožefa Štefančiča Tumiča i. t. d. — v Janežovimberdu Jožefa Tomažiča Pašika, Andreja Jagodnika Šežganca i. t. d. — v Čéljeh Miheta Kirna Ulčerja. — V imenovanih vaseh Premske fare se perdela eno leto k drugim okoli 1000 čebrov Vremšine; v vaseh Ternovske fare, kér so pozneje vinorejo vpeljali, perdelujejo okoli 600 čebrov Vremšine, ktera pa ni takó dobra in močna kakor Premska, kér nogradi v prek gore v grižnati zemlji in više ko Premski ležé, in so še mladi. —

V pretečenim letu 1844 so vinoredniki Premske fare perdelali takó dobro Vremšino, de v dobroti in moči je bila enaka srednjimu Istrijanskimu vinu; v pokusu in dišavi pa še prijetniši ko Ipavska plantina. Sperviga, kmalo po bendimi so jo tovorili čez gojzd v Planinsko in Šnepersko komisijo, in tam jo prodali za Rebulo po 4 gold. čeber, kér je bila že dobro čista in še sladka; kasneji pa, to je v pretečenim poletju, ko je že prav čista belorumena, ko čversto vino prijetniga duha in močí dozorjena bila, so jo domá na oštarii po 12 do 14 krajcarjev bokal točili, kupcam pa, ki so od več straní po njo prišli, so jo prodajali po 5 gold. čeber na mesti. Res je, de ni vsako leto takó dobra bila Vremšina, vunder so slabeji vselej lahko po 3 gold. čeber, boljši pa po 4 gold. prodajali. Tudi gospôda rada Vremšino kupuje, kér je prav dobra pijača per jedi. Čez polovico perdelane Vremšine spijejo kmetje domá po zimi, pergriznejo pečeniga krompirja, suhiga prešičeviga mesá ali kaj drujiga, se veselijo, in pri dobri volji Bogá za prijetni dar serčno zahvalujejo; per tem se tudi na umetniga in dobrotljiviga začetnika koristne vinoreje hvaležno in s spoštovanjem opomnijo, in marsikteri bokalčik na njegovo zdravje spijejo!

J. W.....g.

Odgovor na vprašanje: ali je beseda *korún* prava slovenska beseda?

De se resnica prav spozná,
Je treba čuti dva zvoná.

Preljubi domorodec! Vi prosite vès slovenski svét, de bi Vam spričal, de je beséda „korún“ slovenske koreníne. Jez pa mislim, de ne bo ravno tréba, per vsih slovenskih cerkvah zvoníti, de bi se vès slavjanski svét skupej poklical, de bi se prav natanjko prevdarilo in presodilo, de je „korún“ prava beseda našiga rodú. — Kaj bi pa djali, preljubi naš prijatel! ko bi le en sam zvon nam pravo resnico zapél, bi mar ne sméli verjéti, bi še marnje delali, še dvomili, de je „korún“ resnično slovenska, že stara, domača beséda? Slaba bi se nam dostikrat péla, ko bi v spričik prave resníce cel kúp prič potrebovali! Sicer je res dobro, če imamo za poterjenje kake imenitne resnice več in poštenih prič. Ko bi jih pa več imeti ne môgli, bomo mar zató resnico zametovali? De je pa beséda „korún“ prav domača, stara in slovenska beséda, prosim po željah našiga domorodca, kterimu beséda „korún“ nič prav dopasti noče, dvéh zvonov glas poslušati:

Pervi zvon so môja 86 lét stara mati, ki od svôje matere ali môje babice takole perpovedujejo: „Pred pet in sedemdeset léti, za eno léto ne bo ne sim ne tje naskriž, je v Logaški fari takó grôzno ljudem polje toča poklestila, de so prihodnjo spomlad neizrečeno stradali, in posiljeni bili iti s trebuham za kruham. Ravno takrat se je bilo tudi okrog po Krajnskim razglasilo, de je nov sadež prišel v deželo, kteriga krompir imenujemo. Môja rajnca babica je zvédila, de ga farmani sv. Mihela v Rovtah Verhniške tehantije že obilno imajo, sadé in s pridam vživajo, ín ravno s tem révšini in lakoti figo kažejo. — De bi pa tudi babica s svôjimi otročiči vred se prihodnjimu gladu v bran stavila, in ga v svôjo zemljo zasadíla, teče po zaslišani povedki nategama v Rovte. Pride v neko hišo, kjer so šivarja iméli, in poprosi za novi sadež. Kér ga pa še imenovati ni znala, je nihče uméti ni môgel. Žena per-

poveduje, popisuje novo zéliše, któro je v Rovtah že v navadi, ne pa, kakor za môjo babico, novina bila. Stara hišna mati, ki je za pêčkam bila in se gréla, kér zgodaj spomladi je še bilo, s temi besédami vsim v hiši pričjočim zavpije: „kéj praji?“ to je, kaj pravi, kaj žena govorí? Babica van no van perpoveduje, de bi rada noviga sadeža za séme kupila ali pa vbogajme dobila; ali kaj je pomagati, kér je nihče ne umé! Naposled se z velikim tuhtanjem in belenjem glave šivár zbudí in zakliče: korúna prosi, korúna! Hišna gospodinja teče potém v svojo klét, in pernêse ji četertnico krompirja v velikim pehárji.“ — To so beséde moje stare matere, ki jih je po svoji materi sprejéla. Kdor bi še dvomiti vtégnil, de resnico in beséde svoje matere perpovedujem, sim precej perpravljen se s krompirjem ž njim metati, pa le per sklédi, zraven koščika govedine in polička dobriga dolénca. — Pri takšnim boji mu želim sercê pokazati, de se še žive dni nisim pečal z marnjami in lažmí. To povédko so nam otrôkam naša mati perpovedovali, ko sim še domá fantičik kozé pasel; ni tedaj nova in izmišljena ali v kovačnici kake ošabne babice izkovana. — Morebiti bi nam kdo reči vtegnil: e kaj! babje kvante pobéraš in nas slovensko učiš? Če so pa babe ravnih sèrc, in če smo od mladosti prepričani bili, de so pobožne bile, vselej in žive dni rade rasnico povédale, bomo njih povedke mar zametovali? Ali starim in poštenim ženam čisto nič vére ne gré? Jez mislim, ko bi vse stare žene za lažnice iméli, bi jih po pravici grôzno razžalili!

Kakó je pa to, de so Rovtarji, ki so bolj v strani in od céste, kakor Logačanje popred korún imélí, sadili in vživali? Jez bi djal in ne bom deleč od cila zadel, de od tod: kér so Rovtarji jadra (Mastbäume) za barke in tudi znabiti živo srebro (Quecksilber) v Tèrst vozili, in po tem takim popred, kakor Logačanje korunoviga sémena dobili, ki je iz Amerike v naše dežele prišel.

(Konec sledi.)

Prošnja mesca Listopada na tiste Slovence, ki ga Listovgnoj imenujejo.

Vaše govorjenje bodi prijetno in ne neslano. Kol. 4, 6.

Predenj, dragi Slovenci! od vas zopet za eno leto slovó vzamem, vam moram prošnjo razodeti, ktera mi je že dolgo pri sercu; prosim tedej dobrovoljno poslušanje.

Mi živimo današnji dan v omikanih ali izobraženih časih, spodobi se tedej, de smo otesani in prilični v djanji in v besedah. Listovgnoj je dobra stvar za njive in senožeti, pa gerda in sirova beseda za mesečni primek. Vsaka reč ima svoj kraj in svoj čas. Nimam sicer tanjkiga gospodičniga občutljeja, pa vunder vselej mi grozno zasmèrdí, kadar me kdo Listovgnoj imenuje. Kakó gerdo je slišati, če kdo pravi: „v Listovgnoj pade praznik Vsih Svetnikov“ — ali pa: „5. dan Listovgnoja so gospod I. še le novo mašo peli, zató kér so bili celi mesec Kozoperska bolni, i. t. d. Tudi moj prednik in tovarš se je že dostikrat proti meni pritožil, de ga Slovenci Kozopersk imenujejo, tode kér je mlajši od mene, me je nagovoril, de bi se jez zanj oglasil. Njemu, ki s polnimi rokami ljudem hrame in kleti polni, so dali stari Slovenci nespodobno imé Kozopersk!! O nehvaležniki! To sámo priča, de so vaši stari dostikrat le tje v en dan besede kovali. Na dobroto polnih hramov in klet so pozabili in so le mislili na perskanje koz! Nespodobne misli!! Zgodovinske bukve tudi nikjer ne govoré, de bi bilo starim Slovencam perskanje koz več dobička prineslo, ko drugi pridelki, ktere jim ta mesec daruje, zatorej tudi ne gré misliti, de bi bili stari Slovenci v posvečenje koz to imé izvolili. — Ravno takó je tudi moj primek Listovgnoj, ki so ga meni dali, že v pomembi napèk. Kadar jez nastopim, pada listje z dreves, in natora se perpravlja za zimsko spanje, tedej je Listopad moje pravo imé, ne pa Listovgnoj, zakaj padanje listja z dreves še ni gnoj.

Vaši sosedje na Hrovaškim in Dalmatinskim me sploh „Studen“ imenujejo:

„Studenomu odtuda je ime,
Jer studeno on izdaje vrime“

tudi to imé mi ni prav po volji, kér jez nisim v redu zimskih mescov; mojiga prednika — vašiga Kozoperska — pa imenujejo Listopad, akoravno takrat še listje od dreves odpadlo ni. Znabiti je njih podnebje nekoliko razločno od vašiga, zatorej jim njih imena za zlo vzeti ne morem.

Slovenci! jenjajte me prihodnjič z nespodobnim in napčnim imenam žaliti: imenujte me Listopad, kar sim v resnici, in kar ne žali ušes omikaniga človeka! S to prošnjo od vas slovó vzamem in vam vse dobro vošim, dokler me vertenje svetá zopet k vam ne pernese.

Ponižni sluga
Listopad.

Žalostna povést.

Dopis iz Tersta nam je žalostno oznanilo pernesel, de so milostljivi Teržaški škof, gosp. Matevž Ravnihar 20. dan Listopada po dolgi bolezni umerli. 24. Listopada so Jih z veliko častjo pokopali.

Urno, kaj je noviga?

(Veliko poslopje v Zagrebu) je družtvo horvaških in slavonskih rodoljubov s pomočjo posameznih deležov (akcij) za 28000 gold. v srebru kupilo, v kterim bodo narodni muzeum, bravnica, kmetijska družba in kazino svoje staniša imeli. Visokorodni grof Karl Drašković jim je svojo ne davnej zidano hišo v ta namen po takó niski ceni prodal, de ga vse hvali.

(Novo pekarnico v Ljubljani) bomo prihodnjo leto v Vithalmovim koliseumu dobili. Iz Marburga bo prišel nov pek, ki nam bo trikrat na dan beli kruh (žemlje in rogove) pekel. Ženice, ki rade kofé trikrat na dan čivkajo, ga že komej čakajo, de bodo zamogle vselej novopečene rožičke v preljubljeno sladčico pomakvati.

Znajdba vganjke v poprejšnjim listu je:
Kar ne vedó.

Žitni kup.	V Ljubljani		V Krajnju	
	22. Listopada.		17. Listopada.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače	1	54	2	6
1 » » banaške	2	27	2	20
1 » Turšice	1	21	1	26
1 » Soršice	—	—	1	50
1 » Rèži	1	30	1	30
1 » Ječmena	—	—	—	—
1 » Prosa	1	8	1	17
1 » Ajde	1	—	1	7
1 » Ovsa	—	—	—	45

Vrednik *Dr. Janez Bleiweis.* — Natiskar in založnik *Jožef Blaznik* v *Ljubljani.*